

ГРАЃАНСКАТА ВОЈНА ВО ГРЦИЈА: ГЕОРЃИ СИДЕРОВ

"За време на нападот за ослободување на Лерин еден грчки командант им рече на нашите офицери да не го напаѓаат градот, бидејќи ќе изгубиме голем број наши партизани, зашто предвреме сме им предадени на монархофашистите", раскажува Георѓи Сидеров.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Георѓи Сидеров е роден 1930 г. во с. Загоричани, Костурско. Неговото семејство броело седум члена, татко, мајка и пет деца, од кои четири машки и едно женско. Основно шестгодишно училиште завршил во с. Загоричани, но на грчки јазик, зашто таму немало македонско училиште. Забраната за употреба на македонскиот јазик настапила со Метаксасовото доаѓање на власт, кое траело до 1939 г. Истовремено била забранета и литургијата на македонски јазик во македонските цркви во кои пред 1930 г. имало македонска литургија. Сите постари лица кои не знаеле да зборуваат и да пишуваат на грчки јазик насилно ги принудувале да научат, а доколку не сакале ги казнувале со најстроги казни. Жителите на ова село, според соговорникот, Грците ги третираше како бугарофили и затоа од сите околни села на Загоричани тоа најмногу страдало. Поради малтретирањето на селаните од страна на грчката жандармерија помладите морале да заминат во партизанство и да се борат за поголеми егзистенцијални права. Постарите останале да го чуваат добитокот, нивите и куќите од злосторството и од штетите кои ги правеле монархофашистите врз имотите на Македонците.

Маките кои македонскиот народ ги преживеал поради ропството од монархофашистите се врежале и во срцето на нашиот соговорник Георѓи Сидеров, кој чувствувал вжештена омраза кон терористите. Немал ниту 16 години кога во септември 1946 г. ја грабнал почесната пушка на слободата. Немало место каде не се борел, а за неговата решителност, која ја покажал во борбите на Грамос, бригадата го наградила со повеќекратни пофалби. Бил предложен и за поручник. Пет пати бил ранет. Во тогашната нова епоха за Грамос, исто така, како ПК на вод во офицерската школа, со неколку негови другари влегол во длабочината на непријателот, во срцето на нивните упоришта на планината Платина и меѓу нив направиле расцеп.

НЕМАЛ НИТУ 16 ГОДИНИ КОГА ВО СЕПТЕМВРИ 1946 Г. ЈА ГРАБНАЛ ПОЧЕСНАТА ПУШКА НА СЛОБОДАТА

бивме 38 војници, а меѓу нив беа и 2 офицера. Решивме со борбата, по секоја цена, да го расчистиме брдото, и успеавме во тоа".

Георѓи Сидеров бил предложен за медал за народен херој за херојските борби на Грамос. Тој бил чесен јунак, член на ЕПОН и херој на народот. Кога наполнил 18 години станал член на КПГ.

"Во редовите на нашите единици, за време на Граѓанската војна, со нас беа и грчките партизани со кои, рамо до рамо, се боревме и никогаш не се навредувавме. Меѓу нас имаше големо почитување и секогаш сите маки заедно ги споделувавме. Додека бев партизан меѓу нас немаше никаква омраза, едноставно како да бевме во една заедница. За време на нападот за ослободување на Лерин еден грчки командант им рече на нашите офицери да не го напаѓаат градот, бидејќи ќе изгубиме голем број наши партизани, зашто предвреме сме им предадени на монархофашистите.

На нашите ослободени територии направивме место за слетување на авиони и место за повеќе тенкови, кои требаше да ги добиеме од Југославија за помош на нашата армија. Но, југословенските

ЧЕСЕН ЈУНАК И ХЕРОЈ НА НАРОДОТ

ЗА НЕГОВИОТ ПОТЕГ ПИШУВАЛЕ ГРЧКИТЕ ВЕСНИЦИ

"Ранет - вели тој - не сакав да се вратам назад. Ја преврзав раната и заедно со стрелците Пападимовски, Врахиоли, Лиамо Алеко, потпоручникот на водот Верго и една девојка, продолживме внатре во нивните ровови, со интензивен оган од ров на ров и над митралеските гнезда, за ликвидирање на противничкиот отпор. Заедно со другарите заро-

генерали тоа го спречија и не добивме помош од Титова Југославија. Многу повеќе помош добивавме од Албанија, која ги прими и нашите ранети партизани, кои преку таа територија заминаа во западните земји. Во 1949 г. и јас како ранет заминав во Албанија во гратчето Бурели, стар разурнат град. Оттаму, заедно со останатите ранети партизани, заминав за Русија, односно во Ташкент".

Вели дека сите некогашни борци, меѓу кои и грчки партизани, заедно другарувале, заедно се школувале во исти школи и работеле во исти фабрики. Во прво време во Ташкент Сидеров учел вечерна школа, а преку ден работел како градежен техничар. Во 1966 г. се вратил во Скопје и почнал да работи како хаусмајстор сè до пензионирањето. Во родниот крај бил три пати.

"Воодушевен сум што мојата кука сè уште стои таму. Соселаните многу добро нè пречекуваат без разлика дали сме Македонци или Грци. Сите се согласуваме со тоа дека не сме виновни за тоа што војната нè раздели и затоа си посакуваме никогаш да не се случат војни. Мирот е најголемото богатство на светот", потенцира Сидеров.